

PRAMENY A LITERATURA

UKOPIŠNÉ PRAMENY:

Daz buoch von quoter spise, Hausbuch des Michael de Leone. Ludwig-Maximilians-Universität München, Universitätsbibliothek, Cod. Ms. 73I, Cim IV, dostupné z: https://epub.ub.uni-muenchen.de/10638/1/Cim_4.pdf.

Kniha kuchařská od Evermoda Košetického sepsaná. Strahovská knihovna. Královská kanonie premonstrátů na Strahově, sbírka rukopisů, sign. DE III.

Libellus de arte coquinaria, Harpestræng, Liber Herbarum, Det Kongelige Bibliotek, København, Ny samling, Nr. 66, dostupné z: http://archive.wikiwix.com/cache/index2.php?url=http%3A%2F%2Fbase.kb.dk%2Fmanus_pub%2Fcv%2Fmanus%2FVariant-ManusPage.xsql%3Fnnoc%3Dmanus_pub%26p_ManusId%3D87%26p_PageNo%3D140%2520recto%26p_PageVarSeqNo%3Dr%26p_Lang%3Dmain

[O lektvařích, o děláni ovoce v cukru o perníkách, preclikách, syrupích], tzv. Polyxenina kuchařka. Lobkowiczská knihovna a archiv, sign. VI Ee 7, zámek Nelahozeves, Česká republika.

Rukopisné receptáře, Národní zemědělské muzeum o. p. s. Praha, podsbírka Gastronomie, nezpracováno.

Spis o krmiech, kterak mají dielany býti. Národní muzeum v Praze, Knihovna NM, sbírka rukopisů a starých tisků, sign. I H 5I.

Viandier, Sion, Bibliothèque cantonale du Valais, S 108, dostupné z: <http://www.e-codices.unifr.ch/fr/description/mvs/viandier>.

Viandier de Guillaume Tirel, dit Taillevent, Bibliothèque nationale de France, Fr 1979I, dostupné z: <http://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv-1b10501680z.image>.

INKUNÁBULE:

Kuchenmeisterey, [1487], dostupné z: <http://diglib.hab.de/inkunabeln/179-2-quod-3/start.htm>.

Kuchemaistrey, [1490], dostupné z: <http://diglib.hab.de/inkunabeln/276-quod-2/start.htm>.

EDICE:

DUMANOWSKI, Jarosław – SPYCHAJ, Magdalena (edd.), Stanisław Czerniecki. *Compendium ferculorum albo Zebranie potraw,* Monumentae Poloniae Culinarum, I. Warszawa 2012³.

GLONING, Thomas (ed.), *Das Buch von guter Speise*, 1994, 1996, dostupné z: <http://www.staff.uni-giessen.de/gloning/tx/bvgs.htm>.

GLONING, Thomas (ed.), *Das Kochbuch der Sabina Welserin (1553)*, s. d., dostupné z: <http://www.staff.uni-giessen.de/gloning/tx/sawe.htm>.

GLONING, Thomas (ed.), *Der 'Viandier' der Bibliothèque cantonale du Valais, Sion*. Electronic version, 2002–2006, dostupné z: <http://www.staff.uni-giessen.de/gloning/tx/viandier-sion.htm>.

GLONING, Thomas (ed.), *Tractatus de modo preparando et condiendi omnia cibaria*. 2001, dostupné z: <http://www.staff.uni-giessen.de/gloning/tx/mulr-tra.htm>.

HÁJEK, Hans (ed.), *Das buoch von guoter spise*. Aus der Würzburg-Münchener Handschrift, Berlin 1958, dostupný z: <http://www.staff.uni-giessen.de/gloning/tx/bvgs.htm>.

HAYER, Gerold (ed.), *Daz buoch von guoter spise*. Abbildungen zur Überlieferung des ältesten deutschen Kochbuches, Kümmerle, Göppingen 1976.

RATAJOVÁ, Jana (ed.), *Alžběta Lidmila z Lisova. Rodinné paměti*, Praha 2002.

STOPP, Hugo – GIESSMANN, Ulrike (edd.), *Das Kochbuch der Sabina Welserin*, Heidelberg 1980.

TICHÁ, Zdeňka (ed.), HOLUB Rodovský z Hustiřan: *Kuchařství tj. Knižka o rozličných krmích, kterak se užitečně s chutí strojiti mají, jakožto zvěřina, ptáci, ryby a jiné mnohé krmě. Každému kuchaři aneb hospodáři knížka tato potřebná i užitečná*, Praha 1975.

ZÍBRT, Čeněk (ed.), *Kuchařství. O rozličných krmích, kterak se užitečně s chutí strojiti mají, jakožto zvěřina, ptáci, ryby a jiné mnohé krmě, všelikému kuchaři aneb*

hospodáři, knížka tato potřebná i užitečná. A ocet jak se dělá, také zadu najdeš / Nově imprimováno péčí Dra. Čenka Zibrta. Vytisťeno v slavném Starém Městě Pražském U Jana Kantora na Novém Městě Pražském, Praha 1891.

LITERATURA:

AICHHOLZER, Doris, „Wildu machen ayn guet essen...“ *Drei mittelhochdeutsche Kochbücher. Erstedition, Übersetzung, Kommentar*, Bern 1999.

Allgemeine Deutsche Biographie, 1–56, 1875–1912.

Alchymie v kuchyni, Prameny a studie, 2010, č. 44.

ANDRLE, Petr, *Historie: Taková klukovská vzpomínka*, Neviditelný pes, 29. 6. 2020, dostupné z: https://neviditelnypes.lidovky.cz/kultura/historie-takova-klukovska-vzpominka.A200627_161011_p_kultura_wagtisk.

Anna Dorn, in: *Wien Geschichte Wiki*, dostupné z: https://www.geschichtewiki.wien.gv.at/Anna_Dorn.

Antonín Hangirg, dostupné z: https://www.databaze-prekladu.cz/prekladatel/_000000720; <https://www.prirodovedci.cz/vedci/206-antonin-hansgirg>.

Arzneibuch Ortolfs von Baiernland, Landesbücherei Dessau, sign. Hs. Georg. 278.2, in: *Handschriften-census*, dostupné z: <http://www.handschriftencensus.de/8909>.

ARNEITZ, Anita – RESCH, Natalie, *Graz – Porträt einer Stadt*, Meßkirsch 2016.

BAHLCKE, Joachim, *Schlesien und Schlesier*, München 2004³.

BARTH, Gerda, *Eine gute Speiss von weichem Hirsch-Geweyh. Kulturgeschichtliche Bemerkungen zu den älteren Kochbüchern in der Wiener Stadt- und Landesbibliothek*, in: Neue Forschungsergebnisse aus der Wiener Stadt- und Landesbibliothek. Veröffentlichungen aus der Wiener Stadt- und Landesbibliothek (Wiener Schriften 43), Wien-München 1979, s. 81–132.

BASTL, Beatrix, *Freywillig-aufgesprungener Granat-Apfel zum kulturellen Beitrag der Ernährung und Medizin adeliger österreichisch/böhmischer „Hausherrinnen“*, in: Sammeln, Lesen, Übersetzen als höfische Praxis der Frühen Neuzeit: die böhmische Bibliothek der Fürsten Eggenberg im Kontext der Fürsten- und Fürstinnenbibliotheken der Zeit, Wiesbaden 2010.

BASTL, Beatrix, *Tugend, Liebe, Ehre: die adelige Frau in der frühen Neuzeit*, Wien 2000.

BAUER, Thomas Alexander, *Feiern unter den Augen der Chronisten – Die Quellentexte zur Landshuter Fürstenhochzeit von 1475*, München 2008.

BERANOVÁ, Magdalena, *Jídlo a pití v pravěku a ve středověku*, Praha 2005, 2011².

BERANOVÁ, Magdalena, *Tradiční české kuchařky. Jak se vařilo před M. D. Rettigovou*, Praha 2001.

BERANOVÁ, Magdalena – ŘEŠÁTKO, Jaroslav, *Jak se jedlo ve starověku: římská kuchařka*, Praha 2000.

BLEIBER, Helmut – SCHMIDT, Werner, *Schlesien auf dem Weg in die bürgerliche Gesellschaft. Bewegungen und Protagonisten der schlesischen Demokratie im Umfeld von 1848*, 1, 2, Berlin 2007.

BOJKOVÁ, Marie, *Lidová strava na Těšínsku*, Diplomová práce FF MU, Brno 2007; dostupné z: https://is.muni.cz/th/52962/ff_m/.

BRÉVART, Francis B., *Kochbuch von St. Dorotheen zu Wien*, in: Die deutsche Literatur des Mittelalters. Verfasserlexikon, Berlin, New York, 5, 1985.

BRILLANT-SAVARIN, Jean Anthelme, *O labužnictví. Fyziologie chuti*, Praha 1994.

BUCHAROVIČ, Stanislav, *Počátky Grandhotelu Pupp*, Sborník Muzea Karlovarského kraje, 17, 2009, s. 70–71.

Buchteln, Liwanzen. Germknödel & Co., dostupné z: <https://noev1.orf.at/magazin/daheiminnoe/kulinarium/stories/4751/index.html>.

Bundesarchiv: Mitglieder des Vorparlaments und des Fünftezgerausschusses, dostupné z: https://www.bundesarchiv.de/digitalisate/_foxpublic/files/DB50_Anhang.pdf.

BUREŠ, Michal – PÁŘEZ, Jan, *Klášteří kuchyně v průběhu věků*, in: Dobrou chuť, České Budějovice 2003, s. 95–106.

CLASSEN, Albrecht, *Der Liebes- und Ehediskurs vom hohen Mittelalter bis zum frühen 17. Jahrhundert*, Münster 2005.

CONRAD, Norbert, *Schlesien. Deutsche Geschichte im Osten Europas*, Berlin 1994.

CZEIKE, Felix, *Historisches Lexikon Wien*, 5, Wien 1997.

Das Buch des Monats der Universitätsbibliothek Salzburg. Conrad Hagger: Neues Salzburger Koch-Buch. Augsburg, 1719, in: Universitätsbibliothek Salzburg – Abteilung für Sondersammlungen, Oktober 2009, dostupné z: <http://www.ubs.sbg.ac.at/sosa/bdm/bdm1009.htm>.

Die Architekten der Kongress-Bibliothek in Washington, in: Deutsche Architect, 32, 3. 8. 1898, s. 397–398.

DITTERTOVÁ, Eva, *Knedlík – kulinární fenomén střední Evropy*, in: B. Jedličková, M. Lenderová, M. Kouba, I. Říha (edd.), *Krajiny prostřených i prázdných stolů. II., Evropská gastronomie v interdisciplinárním přístupu*, Pardubice 2017, s. 104–115.

DITTEROVÁ, Eva, *Knedlík – Kloss – Knödel aneb Knedlíkové nebe. Sborník příspěvků a receptů ke stejnojmenné výstavě v Chebu ve dnech 28. srpna 2009 – 10. ledna 2010 / Knedlík – Kloß – Knödel, oder auch, Knödelhimmel. Sammelband der Beiträge und Rezepte zur gleichnamigen Ausstellung vom 28. August 2009 bis 10. Januar 2010 in Eger*, E. Dittertová (red.), překlad M. Švarc, H. Šebestová, Cheb 2009.

DITTEROVÁ, Eva – MALOVICKÝ, Václav, *Kuchyně starého Chebu. Vlastivědně-kulinární putování starým Chebem, Chebskem a také se zastavením v Lázních Mariánských a Františkových, i krátkou návštěvou Kynžvartu*, Praha 2007.

DROSTE, Eugen, *Speise(n) und Speise(n)karten im historischen Kontext*, in: I. Bitsch, T. Ehlert, X. von Ertzdorff, R. Schulz (edd.), *Essen und Trinken in Mittelalter und Neuzeit*, Sigmaringen 1990.

DVOŘÁKOVÁ JANŮ, Věra, *Lidé a jídlo*, Praha 1999.

ENGELE, Robert, *Die Prato schreibt einen Bestseller*, in: *Austria-Forum*, dostupné on-line: <https://austria-forum.org/af/Wissenssammlungen/Damals_in_der_Steiermark/Katharina_Prato>.

ETZLSTORFER, Hannes (ed.), *Küchenkunst und Tafelkultur. Kulinarische Zeugnisse aus der Österreichischen Nationalbibliothek*, Wien 2006.

FAKTOR, Viktor, *Altprager Kochbuch illustriert mit Collagen von Miroslav Huptych*, Praha 2018.

FAKTOR, Viktor, *Staropražská kuchařka. Kolážemi ilustroval Miroslav Huptych*, Praha 2018.

FATKOVÁ, Gabriela – KÖNIGSMARKOVÁ, Andrea – ŠLEHOFEROVÁ, Tereza, *Tachovská kuchařka receptů, příběhů a vzpomínek: Tachauer Kochbuch der Recepte, Geschichten und Erinnerungen*, Plzeň 2018.

FEJTOVÁ, Olga – LEDVINKA, Václav – PEŠEK, Jiří (edd.), *Dobrou chuť, velkoměsto. Sborník příspěvků z 23. vědecké konference Archivu hlavního města Prahy, uspořádané ve spolupráci s Institutem mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy ve dnech 5. a 6. října 2004 v Clam-Gallasově paláci v Praze*, Praha 2007.

FENDL, Elisabeth – NOSKOVÁ, Jana, „Die böhmische Küche“, in: H. M. Kalinke, K. Roth, T. Weger (edd.), *Esskultur und kulturelle Identität. Ethnologische Nahrungsforschung im östlichen Europa*, Schriften des Bundesinstituts für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa, Bd. 40, München 2010, s. 105–136.

FLANDRIN, Jean-Louis – LAMBERT, Carole, *Fêtes gourmandes au moenâge*, Paris 1998.

FLANDRIN, Jean-Louis – MONTANARI, Massimo – SONNENFELD, Albert (edd.), *Food. A Culinary History from Antiquity to the Present*, New York 1999.

FÖRG, Klaus – STAHLENDER, Erich, *Landshuter Hochzeit, Rosenheim 1998*.

Frankapan, in: *Hrvatska enciklopedija*, dostupné z: <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=20427>.

FRANC, Martin, *Bread from wood: natural food substitutes in the Czech lands during the First World War*, in: I. Zweiniger-Bargielowska, R. Duffett, A. Drouard (edd.), *A Food and War in Twentieth Century Europe*, Farnham 2011, s. 73–83.

FRANC, Martin, „Czech chocolate is the best!“ *Nationalism in the Food Industry in the Czech Lands around the Year 1900*, in: D. J. Oddy, A. Drouard (edd.), *The Food Industries of Europe in the Nineteenth and Twentieth Centuries*, Farnham 2013, s. 107–118.

FRANC, Martin, *Jak chutná žirafa anebo Cizí a exotické na stole z pohledu gastronomické literatury habsburské monarchie první poloviny 19. století*, in: K. Piorecká, V. Petrboš (edd.), *Cizí, jiné, exotické v české kultuře 19. století. Sborník příspěvků z 27. ročníku sympozia k problematice 19. století*, Praha 2008, s. 257–266.

FRANC, Martin, *Knihy kuchyňských účtů z let 1705–1706 z fondu Šternberk-Manderscheid jako pramen k dějinám aristokratických dvorů. (Několik předběžných poznámek)*, *Sborník archivních prací*, 2002, roč. 52, č. 1, s. 257–277.

FRANC, Martin, *Polenta a parmezán. Italské vlivy na gastronomii v českých zemích v první polovině 19. století*, in: *Naše Itálie. Stará i mladá Itálie v české kultuře 19. století. Sborník příspěvků z 31. ročníku mezioborového sympozia k problematice 19. století*, Plzeň, 24. – 26. 2. 2011, Praha 2012, s. 218–227.

FRANC, Martin, *Prameny k dějinám stravování první poloviny devatenáctého století*. Disertační práce, FF UK, Praha 2004.

FRANC, Martin, *Rumfordská polévka a jiné pochoutky: stravování chudých v habsburské monarchii v 1. polovině 19. století*, in: *Útisk – charita – vyloučení. Sociální 19. století. Sborník příspěvků z 34. ročníku mezioborového sympozia k problematice 19. století*, Plzeň, 27. 2.–1. 3. 2014, Praha 2015, s. 99–113.

FRANC, Martin, *Řasy nebo knedlíky? Postoje odborníků na výživu k inovacím a tradicím v české stravě v 50. a 60. letech 20. století*, Praha 2003.

FRANC, Martin, *Schwarzenbergové a středoevropská gastronomie první poloviny 19. století*, in: M. Gaži (ed.), *Schwarzenbergové v české a středoevropské kulturní historii*, České Budějovice 2008, s. 621–628.

FRANC, Martin, *Tradiční česká kuchyně v kuchařkách aneb Od hrachu k vepřové s knedlíkem a zelím*, *Rozrazil* 3, 2007, s. 41–43.

FRANC, Martin, *Výmysly německých profesorů i návrat ke zkušenostem předků. Přírodní potravinové náhražky za 1. světové války v českých zemích*, *Práce z dějin Akademie věd*, 2012, roč. 4, č. 1, s. 1–16.

FRANC, Martin, *Z kuchyně přátel. Česká společnost a kulturní transfer z gastronomií SSSR a zemí sovětského bloku (1948–1989)*, *Soudobé dějiny*, 2010, roč. 17, č. 3, 312–334.

FRANC, Martin, *Znovu přidělový systém? Krize v zásobování potravinami v Československu na počátku šedesátých let 20. století*, in: O. Tůma, T. Vilímeček (edd.) *Historik v soudobých dějinách. Milan Otáhalovi k osmdesátým narozeninám*, Praha 2008, s. 30–44.

Franz Zenker, in: *Jahrbücher des kaiserlichen königlichen polytechnischen Institutes in Wien. In Verbindung mit den Professoren des Institutes herausgegeben von dem Direktor Johann Joseph Prechtel /.../, Achter Band. Mit acht Kupferstafeln*. Wien 1826. Gedruckt und verlegt bei Carl Gerold, s. 365.

Franz G. Zenker, in: *Wien Geschichte Wiki*, dostupné z: https://www.geschichtewiki.wien.gv.at/Franz_G_ZenkerFranz.

FREEDMAN, Paul (ed.), *Jídlo – dějiny chuti*, Praha 2008.

FRÝZEK, Jiří, *Jindřiška Anna Joanna Rettigová*, Rychnov nad Kněžnou 2013.

FUČÍK, Julius, *Božena Němcová bojující*, Praha 1961.

Georg Samuel Gurnth, dostupné z: https://www.geni.com/photo/view/6000000076456292878?album_type=photos_of_me&photo_id=6000000078502293140.

Gesamtverzeichnis des deutschsprachiges Schrifttum (GV) 1700–1910, Km-Koch, bearbeitet H. Schmuck, W. Gorzny, München-New York-London-Paris 1983.

GRAFF, Theodor, *Eduard Pratobevera*, in: *Österreichisches Biographisches Lexikon 1815–1950*, 8, Wien 1983, s. 246.

Guillaume Tirel, dostupné z: https://fr.wikipedia.org/wiki/Guillaume_Tirel.

Guillaume Tirel dit Taillevent (1486). *Préface de M. et P. Hyman*. 2003, dostupné z: <http://archive.wikiwix.com/cache/?url=http%3A%2F%2Fmanucius.blog2b.net%2F4822%2F>.

GUTH-JAROVSKÝ, Jiří Stanislav], *O hostinách a hodokvasech jindy a jinde. Napsal Dr. J. Guth. F. Topič v Praze*, s. d. [1919].

GUTH-JAROVSKÝ, Jiří Stanislav], *O jídle a pití jinde a jindy. Napsal Dr. J. Guth. F. Topič v Praze*, s. d. [1918].

[HABS, Robert – ROSNER, L.], *Appetit-Lexikon. Ein alphabetisches Hand- und Nachschlagebuch über alle Speisen und Getränke. Zugleich Ergänzung eines jeden Kochbuches. Herausgegeben von Robert Habs und L. Rosner. Zweite den modernen Anforderungen entsprechend umgearbeitete Auflage. Wien. Druck und Verlag von Carl Gerold's Sohn. 1894*.

Hamrnický zámeček, dostupné z: http://www.hamelika.cz/?cz_hamrnicky-zamecek, 65.

Hamrnický (zámek), dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Hamrnick%C3%BD_z%C3%A1mek%C4%8Dek.

Hana Benoniová, in: *Národní divadlo*. Online archiv, dostupné z: <http://archiv.narodni-divadlo.cz/umelec/1137>.

HASITSCHKA, Josef, *Admonter Klosterkochbuch. Barocke Rezepte und Geschichten aus dem Stift Admont*, Admont 1998.

HASLINGER, Ingrid, *Die Wiener Küche. Kulturgeschichte und Rezepte*, Wien 2018.

HASLINGER, Ingrid, *Tafeln wie ein Kaiser. Franz Joseph und die kulinarische Welt des Wiener Hofes. Mit den besten Rezepten aus der Hofküche*, Wien 1999.

[HERLOßSOHN, Karl], *Damen Conversations Lexikon. Herausgegeben im Verein mit Gelehrten und Schriftstellerinnen von C. Herlossohn. Fünfter Band. Graubünden bis Italien (Geschichte)*. Adorf: Verlags-Bureau. 1835.

Historie Mariánských lázní a okolí, dostupné z: http://www.hamelika.cz/?cz_shrnuti-historie-marian-skych-lazni, 40.

Historie hotelu Hvězda, dostupné z: http://www.hamelika.cz/?cz_historie-hotelu-hvezda, 371.

HOLUB, Karel, *Umění a gastronomie*, Praha 2011.

HOLUB, Karel – BURIAN, Jiří, *Prostřené stoly v době císaře Rudolfa II. a Česká kuchařka alchymisty rytíře Bavora mladšího Rodovského z Hustiřan z roku 1591*, Praha 1997.

HONDELINK, Meri, *Vijf eeuwen hutspot: een geschiedenis van de Nederlandse stampot met wortelen*, Eetcultuur, 202, 2015, dostupné z: <https://isgiedenis.nl/longreads/vijf-eeuwen-hutspot-een-geschiedenis-van-de-nederlandse-stamppot-met-wortelen>.

HOŠKOVÁ, Miroslava, *Hanácká kuchařka*, Olomouc 2012.

HOŠKOVÁ, Miroslava, Hanácká kuchyně, Olomouc 1997.

HOŠKOVÁ, Miroslava (ed.), *Lidová kultura na Hané. Sborník příspěvků ze VI. odborné konference 26. a 27. listopadu 1997*, Olomouc 1998.

HOŠKOVÁ, Miroslava – CHALUPOVÁ, Zita, *Hanácká kuchařka, volné pokračování*, Olomouc 2015.

HRDLIČKA, Josef, *Hodovní stůl a dvorská společnost: Strava na raně novověkých aristokratických dvorech v českých zemích (1550–1650)*, České Budějovice 2000.

HUBER, Gerald, *Die reichen Herzöge. Bayerns goldenes Jahrhundert*, Regensburg 2013.

IMBACH, Josef, *Tajemství klášterní kuchyně. Pikantní epizody a chutné recepty*, Praha 2005.

IWANZECK, Marco, „Marcipán z Čech“. *Česká kuchyně v Dráždanech v proměnách času*, in: K. Kaiserová, W. Schmitz (edd.), *Česko-saské vztahy v proměnách času / Sächsisch-Böhmische Beziehungen in Wandel der Zeit*, Dresden 2013, s. 203–211.

IWANCZEK, Marco – MATZERATH, Josef, *Einleitung Franz Walcha und der Beginn der kulinarischen Moderne*, in: M. Iwanczek, J. Matzerath, A. Raszkowski (edd.), *Franz Walcha – Der praktische Koch*. Dresden 1819, Stuttgart 2004.

Jan Had, in: Encyklopedieknihy.cz. Encyklopedie knihy v české středověku a raném novověku, dostupné z: https://www.encyklopedieknihy.cz/index.php/Jan_Had.

JEDLIČKOVÁ, Blanka – LENDEROVÁ, Milena – KOUBA, Miroslav – ŘÍHA, Ivo (eds.), *Krajiny prostřených i prázdných stolů. II., Evropská gastronomie v interdisciplinárním přístupu*, Pardubice 2017.

JEDLIČKOVÁ, Blanka – LENDEROVÁ, Milena – KOUBA, Miroslav – ŘÍHA, Ivo (eds.), *Krajiny prostřených i prázdných stolů. I., Evropská gastronomie v proměnách staletí*, Pardubice 2016.

Johanna Karolina Hartmannová, Archiv hlavního města Prahy, 156 Sbírka matrik, Sbírka matrik, katolické, vnitřní obvody, Praha – Staré Město, Kostel sv. Haštala, sign. HŠ N13, 1846–1850, dostupné z <http://katalog.ahmp.cz/pragapublica/permalink?xid=14C-5D0020CD640F48BC4CA93FC2F5FBB&scan=73#scan73>.

JOHANIDES, Josef (ed) a kol., *Magdalena Dobromila Rettigová (1785–1845). Soupis základních pramenů a literatury k 210. výročí jejího narození*, Rychnov nad Kněžnou 1995.

JOHANIDES, Josef, *Magdalena Dobromila Rettigová*, Rychnov nad Kněžnou 1995.

JOHNSON, Hildegard Binder, *Eduard Pelz and German Emigration*, Minnesota History Magazine, vol. 31, no. 4, 1950, s. 222–230, dostupné on-line: <<http://collections.mnhs.org/MNHHistoryMagazine/articles/31/v31i04p222-230.pdf>>.

Josef Jiří Trassler, in: Encyklopedieknihy.cz, dostupné online: https://www.encyklopedieknihy.cz/index.php?title=Josef_Ji%C5%99%C3%AD_Trassler.

[JUNGMANN, Josef], *Josefa Jungmanna Historie literatury české: aneb, Soustavný přehled spisů českých s krátkou historií národu, osvícení a jazyka. Druhé vydání. (Nákladem Českého museum číslo XXXII.). V Praze. V komisi kněhupectví F. Řivnáče, 1849*.

KAISER, Barbara, *Kunst und Weltentwurf in Zeiten des Krieges – das 17. Jahrhundert*, in: *Schloss Eggenberg*, Wien 2006, s. 23–198.

KALINKE, Heinke M. – ROTH, Klaus – WEGER, Tobias (edd.), *Esskultur und kulturelle Identität. Ethnologische Nahrungsforschung im östlichen Europa*, Schriften des Bundesinstituts für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa, Bd. 40, München 2010.

KATZ, Solomon H. – WEAVER, William Woys, *Encyclopedia of Food and Culture*, Volume 1–3, New York 2003.

KEIL, Gundolf – WŁODORCZYK, Marianne, *Küchenmeisterei*, in: *Die deutsche Literatur des Mittelalters. Verlässlexikon*, ed. W. Stammer, V, München–Zürich 1985².

KLAPPER, Josef, *Schlesische Volkskunde auf kulturgeschichtlicher Grundlage*, Breslau 1925.

KNAPÍK, JIŘÍ – FRANC, Martin a kol., *Průvodce kulturním děním a životním stylem v českých zemích 1948–1967*, Praha 2011.

KOMĆ BARN, Renata, *Portreti Eleonore Marije Rozali-je kneginje Eggenberg, rojene princeze Liechtenstein*, Acta Historiae Artis Slovenica 24, 2019, s. 65–89, dostupné z: <https://ojs.zrc-sazu.si/ahas/article/view/7717>.

KORBELÁŘOVÁ, Irena, *Opavská restaurátorka Therese Adam(ová) a její „slezská kuchyně“ sklonku 19. století*, Acta historica Universitatis Silesianae, 2020 (v tisku).

KORBELÁŘOVÁ, Irena, *Ryba (nejen) v postním stravování vyšších společenských vrstev v předmoderní době*, in: *Okno do historie. Ryba a klášter*. Sestavil I. Zmeták, Trenčín 2019, s. 18–25.

KORBELÁŘOVÁ, Irena, *Zamilované strašidlo a šípková růže. Svatby na slezských vévodských dvorech rané barokní doby*, Opava 2013.

KORBELÁŘOVÁ, Irena – ŽÁČEK, Rudolf, *Moučné knedlíky v kuchařských knihách a receptářích slezské provenience 19. a počátku 20. století, aneb existoval slezský knedlík?* in: „Głodnemu chleb na myśli”, czyli o znaczeniu politycznym, gospodarczym, społecznym i kulturowym zboża na ziemiach polskich ze szczególnym uwzględnieniem Dolnego Śląska, Wrocław 2020, s. 301–323.

KOUBA, Miroslav, „*Böhmisches Kochbuch auch in deutscher Sprache herauszugeben... „Obrozenecké kuchařské knihy v kontextu česko-německé kulturní výměny*”, in: *Interkulturelle und transkulturelle Dimension im linguistischen, kulturellen und historischen Kontext*, 9. – 10. října 2015, Pardubice, s. 67–85.

KOUBA, Miroslav KOUBA. *Podoby gastronomickeho smyslu ve stredoevropských narodních hnutích dlouhého 19. století*, in: B. Jedličková, M. Lenderová, M. Kouba, I. Říha (edd.), *Krajiny prostřených i prázdných stolů. II., Evropská gastronomie v interdisciplinárním přístupu*, Pardubice 2017, s. 116–140.

KRAVAR, Zdeněk, Anna Dengler – Elisabeth Plundra – Maria Plundra, *Kochbuche der Haushaltungsschule*, in: P. Šopák a kol., *Neklidné století. České Slezsko a Ostravsko od první světové války do listopadu '89*, Opava 2015, s. 288–289.

LAURIOUX, Bruno. *Le régime de Taillevent. Livres et pratiques culinaires à la fin du moyen âge*. Paris 1997.

LENDEROVÁ, Milena, *České kuchařské knihy v „dlouhém“ 19. století. Žánr, gender, národ*, in: B. Jedličková, M. Lenderová, M. Kouba, I. Říha (edd.), *Krajiny prostřených i prázdných stolů. II., Evropská gastronomie v interdisciplinárním přístupu*, Pardubice 2017, s. 159–184.

LENDEROVÁ, Milena, „Potěšení po kongresu... Zrod (české) gastronomie a M. D. Rettigová“, *Dějiny a současnost*, 37, č. 10, 2015, s. 18–22.

LENDEROVÁ, Milena a kol., *Dějiny každodennosti "dlouhého" 19. století, I. díl Dějiny hmotné kultury, II. díl Život všední a sváteční*, Pardubice 2001, 2005.

LENDEROVÁ, Milena – JIRÁNEK, Tomáš – MACKOVÁ, Marie, *Z dějin české každodennosti. Život v 19. století*, Praha 2009, 2017².

LENDEROVÁ, Milena – KOUBA, Miroslav – KOZÁR, Aleš – ŘÍHA, Ivo, „Spanilost Vaše cizozemcům se líbí...“, *České kuchařské knihy v 19. století*, Praha 2018.

ŁOZIŃSKA, Maja – ŁOZIŃSKI, Jan, *Historia polskiego smaku. Kuchnia. Stół. Obyczaje*. Warszawa 2013.

MACEK, Stanislav, *Františkovy Lázně. Historie města, Františkovy Lázně 1994*.

Magdalena Dobromila Rettigová, Domáci kuchařka. Spolu s ukázkami z beletristického díla M. D. Rettigové a čtením o její osobnosti vychází k 200. výročí autorčina narození. K vydání připravila, čtení z M. D. Rettigové uspořádala, předmluvou, vysvětlivkami, ediční poznámkou opatřila a obrazové přílohy vybrala Felicitas Wünschová. Návod k použité Domáci kuchařky v dnešní kuchyni, slovníček (společně s Felicitas Wünschovou) a tabulku měř a vah sestavila Hana Sedláčková, Praha 1986.

MAREK, Pavel (ed.), *Knih Svědectví o ztrátě starého světa: Manželská korespondence Z. V. Popela z Lobkovic a Polyxeny Lobkovické z Pernštejna*, České Budějovice 2009.

MASSARD, Joseph A., *300 Jahre Kartoffel in Luxemburg. Europa entdeckt die Kartoffel*, 1, Journal, č. 15 (22. 1. 2009), dostupné z: <http://massard.info/pdf/>

[kartoffel_LJ_2009.pdf](http://massard.info/pdf/kartoffel_LJ_2009.pdf); http://massard.info/pdf/kartoffel_LJ_anmerkungen.pdf.

MEISSNER, Hans-Otto, *Katharina Pratobevera*, in: *Österreichisches Biographisches Lexikon 1815–1950*, 8, Wien 1983, s. 246.

MIKLOVIČOVÁ, Lucie, *Edice vybraných kuchařských receptů Filipiny Schlikové z let 1790–1843*, Bakalářská práce, FF UP, Olomouc 2009.

MONTANARI, Massimo, *Hlad a hojnost. Dějiny stravování v Evropě*, Praha 2003.

Monumenta Culinaria et Diaetetica Historica. Corpus of culinary & dietetic texts of Europe from the Middle Ages to 1800 / Corpus älterer deutscher Kochbücher und Ernährungslehren, dostupné z: <http://www.staff.uni-giessen.de/gloning/kobu.htm>.

MÜLLER, Karel – ŽÁČEK, Rudolf (edd.), *Opava. Historie. Kultura. Lidé*, Praha 2006.

MYSLIVEC, František, *Starý způsob hospodářství na Opavsku*. Opava 1925.

NAUWERCK, Arnold (ed.), *Speisen wie die Äbte und essen wie die Mönche: ein Mondseer Kochbuch aus dem 15. Jahrhundert und andere Zeugnisse der Küchenkultur des Klosters Mondsee in älteren Zeiten*, Mondsee 1998.

NEJEDLÝ, Martin, *Fortuny kolo vrtkavé. Láska, moc a společnost ve středověku*, Praha 2003.

Neue Deutsche Biographie, 1–27, Berlin 1953–2020.

NIELSEN, Mikkel Kirkedahl – LIND, John – ESKILDSEN, Karsten, *Dronning Dagmar: tradition, myter og virkelighed*, Ribe 2012.

NOVÁK, Arne, *Životní a kulturní pozadí české novellistiky let čtyřicátých a padesátých*, in: A. Novák

a kol., Literatura česká devatenáctého století. Dílu třetího část první. Od K. H. Máchy ke K. Havlíčkovi. Se 44 vyobrazeními. Napsali: Josef Hanuš, Jan Jakubec, Jan Kabelík, Jaroslav Kamper, Arne Novák, Josef Pekař, Zdeněk Tobolka, Jaroslav Vlček. V Praze. Nákladem Jana Laichtera na Král. Vinohradech, 1905, s. 189–211.

NOVÁK, Arne, *Řeči a proslovy*, Praha 1931.

NOVÁK, Pavel a kol., *Dějiny hmotné kultury a každodennosti českého venkova devatenáctého a první poloviny dvacátého století*, Praha 2007.

NOVÁKOVÁ, Tereza, Hanna Dumková, in: J. Vilím, *Národní album*, Praha 1899, s. 245, sloupec 308.

NOVÁKOVÁ, Tereza, Marie Axamitová, in: J. Vilím, *Národní album*, Praha 1899, s. 245, sloupec 307–308.

NOVOTNÁ, Petra, *Vývoj kuchařky jako knižního žánru*, Bakalářská práce, FF UP, Olomouc 2016.

OBERHAMMER, Evelin (ed.), *Der ganzen Welt ein Lob und Spiegel. Das Fürstenhaus Liechtenstein in der Frühen Neuzeit*, Wien-München 1990.

ODDY, Derek J. – PETRÁŇOVÁ, Lydia (edd.), *The Diffusion of Food Culture in Europe from the Late Eighteenth Century to the Present Day*, Praha 2005.

OTAVOVÁ, Marie – PECHÁČKOVÁ, Miroslava, *Magdalena Dobromila Rettigová. Výjimečná žena, spisovatelka a národní buditelka*, Rychnov nad Kněžnou 2013².

Otto Sandtner, in: Archiv hlavního města Prahy, Sbírka matrik, farnost Nejsvětější Trojice, Nové Město pražské, sign. TRS N 10; tamtéž, Magistrát města Prahy I, soupis pražského obyvatelstva, pražští příslušníci, č. 99, dostupné z: <http://katalog.ahmp.cz/>

pragapublica/permalink?xid=3DB8A86DD5001E29FB8001E33288342&scan=1#scan1.

OTTOMEYER, Hans, *Olla podrida und Pot d'oille. Leitfossile europäischer Tafelkultur*, in: H.-J. Teuteberg (ed.), *Essen und kulturelle Identität*, Berlin 1997, s. 164–175.

Ottův slovník naučný, díl 1–28, Praha 1888–1909.

Ottův slovník naučný nové doby – dodatky k Velikému Ottovu slovníku naučnému, díl 1–6, Praha 1930–43.

Österreichisches Biographisches Lexikon 1815–1950, 1–14, Wien 1957–2015.

PAŘEZ, Jan, *Dílo Evermoda Jiřího Košetického jako zrcadlo lidových Čech druhé poloviny 17. století (Z ne publikované lidové slovesnosti)*, Kuděj. Časopis pro kulturní dějiny, 2, 2000/1, s. 3–13.

PAŘEZ, Jan, *Odhalení původu strahovského premonstráta a spisovatele Evermoda Jiřího Košetického*, Acta Universitatis Carolinae – Philosophica et historica 1–2, Z pomocných věd historických, 2002, s. 485–490.

PAŘÍKOVÁ, Marie – CIPROVÁ, Inka, *Dobrá kuchařka českých šlechticů a měšťanů od gotiky po baroko*, Praha 1995.

PATAKY, Sophie, *Lexikon deutschen Frauen der Federn. Vollständiger Neusatz beider Bände in einem Buch*, Berlin 2015.

Paul J. Pelz, in: *American Art News*, vol. 16, no. 26, 1918, s. 4, dostupné z: https://www.jstor.org/stable/25589271?seq=1#metadata_info_tab_contents.

PELANT, Karel, *Čest budiž prvním, Naše řeč*, 2, 1918, č. 6, s. 180–182.

[PELZ, Eduard / WEPL, Treumund], *Die Dorfgerichte in Preußen. Bruchstück aus den Memoiren eines*

Schlesischen Bauern. Mitgetheilt von Treumund Welp. Braunschweig, Druck und Papier von Fr. Vieweg und Sohn. 1843.

[PELZ, Eduard / WEPL, Treumund], Stand der Leinwand-Angelegenheit in Schlesien: Skizze von Eduard Pelz (Treumund Welp). (Aus den Schlesischen Provinzial-Blättern besonders abgedruckt.) Breslau Druckt von Wilhelm Gottlieb Korn. 1846.

[PELZ, Eduard – ESSELLEN, Christian], *Allgemeine Arbeiterzeitung. Organ für die politischen und sozialen Interessen des arbeitenden Volkes, zugleich Zeitung des Arbeiter-Vereins zu Frankfurt am Main. Redigiert von Eduard Pelz und Ch. Essellen. Frankfurt am Main, Heft 1 bis Heft 5. 18. Mai bis 10. Juni 1848.*

PETER, Peter, *Kulturgeschichte der deutschen Küche*, 2008, 2009².

PETER, Peter, *Kulturgeschichte der österreichischen Küche*, München 2013.

PETRÁŇOVÁ, Lydia, *Language, Patriotism and Cuisine. The Formation of the Czech National Culture in Central Europe*”, in: D. J. Oddy, L. Petráňová (edd.), *The Diffusion of Food Culture in Europe from the Late Eighteenth Century to the Present Day*, Prague 2005, s. 167–179.

PETRÁŇOVÁ, Lydia, *Obraz středověké české kuchyně v Klaretových slovnících*, in: B. Jedličková, M. Lenderová, M. Kouba, I. Říha (edd.), *Krajina prostřených i prázdných stolů. Evropská gastronomie v interdisciplinárním přístupu*, II., Pardubice 2017, s. 39–50.

PETRÁŇOVÁ, Lydia, *Strava*, in: F. Bahenský a kol., *Velké dějiny zemí Koruny české. Tematická řada Lidová kultura*, Praha 2014.

PIEKARSKI, Kazimierz, *Miscellanea III. „Kuchmistrzostwo“ Macieja Szarffenberga*, Przegląd biblioteczny, 4, 1930, s. 415–418.

PICHON, Jérôme – VICAIRE Georges (edd.), *Le viandier de Guillaume Tirel dit Taillevent*, Paris 1882.

PILCHER, Jeffrey M. (ed.), *The Oxford Handbook of Food History*, New York 2012.

POSPĚCHOVÁ, Petra, *Regionální kuchařka. Všechny chutě Čech, Moravy a Slezska*, Praha 2013.

POŠÍKOVÁ, Andrea, *Lingvistická charakteristika současné produkce kuchařských knih*, Diplomová práce, PF UK, Praha 2015.

PRASCHL-BICHLER, Gabriele – SIEVERS, Gerd Wolfgang, *Kaiserliche Küche. Die Rezepte der Habsburger*, Graz-Stuttgart 2010.

PTAK, Marian, *Zgromadzenia i urzędy stanowe księstwa nyskiego oraz innych posiadłości biskupstwa wrocławskiego*, Acta Universitatis Wratislaviensis No 982, Prawo CLXI, 1988, s. 9–44.

RAAK, Achim, *Das Kochbuch der böhmischen Küche*, Nürnberg 1992².

RAAK, Achim, *Das Kochbuch der schlesischen Küche*, Nürnberg 1994.

[RATHMANN, Elfrieda], *Asu schmeckt's derhäme. Grafschaft Glatzer Kochbuch. Herausgegeben von Elfrieda Rathmann als Buch im Eigenverlag © 1991–2005 (Internet-Version für www.grafschaft-glatz.de © 2015, mit freundlicher Genehmigung durch das Glatzer Büro, Munster)*, dostupné z: www.grafschaft-glatz.de.

RETTIGOVÁ, Magdalena Dobromila, *Domácí kuchařka spolu s ukázkami z beletristického díla M. D.*

Rettigové a čtením o její osobnosti vychází k 200. výročí autorčina narození, ed. F. Wünschová, Praha 1986.

RIHA, Ortrun, *Arzneibuch des Ortolf von Baierland*, dostupné z: https://www.historisches-lexikon-bayerns.de/Lexikon/Arzneibuch_des_Ortolf_von_Baierland.

RIVOLOVÁ, Kateřina, *Staročeské názvy jídel. Historicko-srovnávací studie*, Diplomová práce, FF MU, Brno 2006.

Rudolf Rohrer, in: Internetová encyklopedie města Brna, dostupné z: https://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/?acc=profil_osobnosti&load=3124.

Rudolf M. Rohrer – Friedrich Irrgang, *Brünn/Brno 1906*, in: *Böhmische Verlagsgeschichte 1919–1945*, dostupné z: <http://www.boehmischemverlagsgeschichte.at/boehmischem-verlage-1919-1945/rudolf-m-rohrer/>.

RUGE-SCHATZ, Angelika, *Von der Rezeptsammlung zum Kochbuch – einige sozialhistorische Überlegung über Autoren und Benutzer*, in: I. Bitsch, T. Ehlert, X. von Ertzdorff, R. Schulz (edd.), *Essen und Trinken in Mittelalter und Neuzeit*, Sigmaringen 1990.

[RUMOHR von, Karl Friedrich], *Geist der Kochkunst von Joseph König. Ueberarbeitet und herausgegeben von C. F. von Rumohr. Zweite und verbesserte Auflage. Stuttgart und Tübingen, in der J. G. Gotta'schen Buchhandlung. 1832*.

RYANTOVÁ, Marie, *Polyxena z Lobkovic. Obdivovaná i nenáviděná první dáma království*, Praha 2016.

SACHS, Marie, *Schöne alte Kochbücher. Katalog der Kochbuchsammlung Erna Horn und Dr. Julius Arndt*, München 1982.

SAMUEL, Marián – BIELICHOVÁ, Zora, *Ryby a strava v kamaldulskom kláštore sv. Jozefa v Nitre*, in: *Okno do histórie. Ryba a klášter*. Sestavil I. Zmeták, Trenčín 2019, s. 46–51.

SAUL, Harald, *Alte Familienrezepte aus Schlesien*, München 2014.

SAUL, Harald, *Alte Familienrezepte aus dem Sudetenland*, München 2015.

SCULLY, Terence (ed.), „Introduction“. *Le viandier de Guillaume Tirel dit Taillevent*. Ottawa 1988.

SCULLY, Terence, *The Art of Cookery in the Middle Age*, Woodbridge 2005².

Severinsko-kosořská tiskárna – Praha, in: Encyklopedieknihy.cz. Encyklopedie české knihy ve středověku a raném novověku, dostupné z: http://www.encyklopedieknihy.cz/index.php/Severinsko-koso%C5%99sk%C3%A1_tisk%C3%A1rna_%E2%80%93_Praha.

SCHEJBAL, Josef Václav, *Senzace pěti století v kramářské písni. Příspěvek k dějinám lidového zpravodajského zpěvu*, Hradec Králové 1991.

SCHINDLEROVÁ, Olga a kol., *Kapitoly ze sebeobsluhy nevidomých a slabozrakých*, Praha 2007.

SCHULZ, Leni, *Oberschlesisches Kochbuch. So schmeckt es den Oberschlesiern*, Dülmen 2010.

SLABOVÁ, Markéta, „Kdo si v létě nesusil ovoce a houby, bude v zimě sušit hubu.“ *Strava a stravování ve válečných letech 1914–1918*, in: B. Jedličková, M. Lenderová, M. Kouba, I. Říha (edd.), *Krajiny prostřených i prázdných stolů. I., Evropská gastronomie v proměnách staletí*, Pardubice, 2016, s. 207–226.

SOBOTKA, Roman, *České kuchařské knihy 18. století*, Diplomová práce, FF JČU, České Budějovice 2010.

SOBEL, Gregorz, *Przy wrocławskim stole*. Wrocław 2006.

SOBEL, Gregorz, *Dzieje wrocławskiej gastronomii*. Wrocław 2012.

SOMMER, Johann Gottfried, *Das Königreich Böhmen: Statistisch-topographisch dargestellt*, Elbogner Kreis, Prag 1847.

SOMMER, Johann Gottfried, *Das Königreich Böhmen: Statistisch-topographisch dargestellt*, Pilsner Kreis, Prag 1838.

SPIEKERMANN, Uwe, *Europas Küchen. Eine Annäherung*, in: Internationaler Arbeitskreis für Kulturfor- schung des Essens. Mitteilungen, 2000, 5, s. 31–48.

STICHL, Alexander (ed.), *Magdalena Dobromila Rettigová. Sborník příspěvků z odborného semináře*, Rychnov nad Kněžnou 1996.

ŠEDIVÁ, Lenka, *Význam národní kuchyně pro utvá- ření českého národního vědomí v 19. století*, Diplomová práce, FF ZČU, Plzeň 2016.

ŠMAHEL, František, *Cesta Karla IV. do Francie: 1377–1378*, Praha 2006.

ŠPAČKOVÁ, Lenka, *Josef Ondřej Liboslav Rettig. Bio- grafická črta zapomenutého syna slavné matky*, Časopis Národního muzea, řada historická, 178, 2009, s. 29–54.

ŠTĚPÁNOVÁ, Irena, *Kuchařská škola Domácnost. Vaření jako (národní) umění a věda*, in: B. Jedličková, M. Lenderová, M. Kouba, I. Říha (edd.), *Krajiny pro- střených i prázdných stolů. II.*, Evropská gastro- nomie v interdisciplinárním přístupu, Pardubice 2017, s. 222–229.

ŠVARCOVÁ, Helena, *Nejstarší česká kuchařka*, in: Dobrou chuť, velkoměsto. Sborník příspěvků z 23. vědecké konference, Praha 2007 (Documenta Pr- agensia 25), s. 99–118.

ŠVARCOVÁ, Helena, *Strava a kuchyně v pozdně stře- dověkých Čechách. Edice nejstarší české kuchařky*, Di- plomová práce, FF UK, Praha 2004.

TEUTEBERG, Hans Jürgen a kol. (edd.), *Essen und kulturelle Identität. Europäische Perspektiven*, Berlin 1997.

TEUTEBERG, Hans Jürgen, „Von der Hausmutter zur Hausfrau. Küchenarbeit im 18./19. Jahrhundert in der zeitgenössischen Hauswirtschaftsliteratur“, in: H. J. Teutenberg (ed.), *Die Revolution am Esstisch. Neue Studien zur Nahrungskultur im 19./20. Jahrhundert*, Stuttgart 2004, s. 101–128.

TOMAN, Lucie, *Česko-polské vztahy v kontextu raně novověké překladové literatury*, Diplomová práce, FF MU, Brno 2010.

Torta Frankopan, suvenir Crikvenice i specijalitet hotela International, dostupné z: <http://oblizeki.com/torta-frankopan-suvenir-crikvenice-i-specijalitet-hotela-international-19826>.

Toulky českou minulostí, 723. schůzka: Klidné, jasné a teplé bylo její světlo (Magdalena Dobromila Rettigová), dostupné z: http://www.rozhlas.cz/toulky/vysi-la_praha/_zprava/723-schuzkaklidne-jasne-a-teple-bylo-jeji-svetlo--1542548.

TYLLNER, Lubomír a kol, *Velké dějiny zemí Koru- ny české – Lidová kultura*, Praha 2014. ÚLEHLOVÁ-TILSCHOVÁ, Marie, *Česká strava lidová*, Praha 1945.

ÚLEHLOVÁ-TILSCHOVÁ, Marie, *Lidová výživa v době hospodářské krize*, Praha 1934.

[ÚLEHLOVÁ-TILSCHOVÁ, Marie], *Moderní kuchař- ka. Systém racionálního vaření. Napsala M. Úlehllová-Tilšchová. Praha 1930. Nákladem Československého kompasu, tisk. a vyd. akc. spol.*

ÚLEHLOVÁ-TILSCHOVÁ, Marie, *Rok v české kuchyni*, Praha 1957, 1959².

ÚLEHLOVÁ-TILSCHOVÁ, Marie], *Ryby a jejich úprava*, IV. vydání nově zpracovala M- Úlehlová-Tilšchová, obrázky nakreslil E. Štědranský. Vydáno v létě roku 1939 nákladem Ústřední jednoty rybářské ve Vodňanech, tiskem Knihtiskárny Všečeka & spol. v Praze XII.

ÚLEHLOVÁ-TILSCHOVÁ, Marie, *Výživa ve světle věků*, Praha 1944.

Universal Lexikon der Kochkunst. Sechste, verbesserte und vermehrte Auflage mit 81 in den Text gedruckten und 7 Tafeln Abbildungen, 49 Original-Menüs in authentischen Nachbildungen und einer Gastronomischen Karte von Deutschland. 1. Band A-K, 2. Band L-Z Leipzig Verlagsbuchhandlung von J. J. Weber 1897.

VAŘEKA, Marek – ZÁŘICKÝ, Aleš (edd.), *Das Fürstenthaus Liechtenstein in der Geschichte der Länder der Böhmischen Krone*, Ostrava-Vaduz 2013.

Verein Frauenheim Graz, in: *Frauen in Bewegung 1848–1938*, dostupné online: <https://fraueninbewegung.onb.ac.at/node/529>.

Verein Volksküche, in: *Frauen in Bewegung 1848–1938*, dostupné online: <https://fraueninbewegung.onb.ac.at/suche?suche=Volksk%C3%BCche>.

Verzeichniß der Bücher, Landkarten [et]c. welche vom Juli bis December 1846 neu erschienen oder neu aufgelegt worden sind [...]/ zu finden in der J. C. Hinrichschen Buchhandlung in Leipzig [...]/ Fünfundneunzigste Forsetzung, 1845.

VOIT, Petr, *Český knihtisk mezi pozdní gotikou a renesancí. I. Severinsko-kosořská dynastie 1488–1577*. Praha 2013.

Von der Rettigová zur Bohème Bourgoise oder vom Volkszum Edelknödel, dostupné z: https://arcoguesthouse.files.wordpress.com/2015/10/g-_krumpak_von-der-rettigovc3a1-zur-bohc3a9me-bourgeoise.pdf.

VOTOČKOVÁ-JOACHIMOVÁ, Jiřina, *Královna Dagmar*, in: Z. Karešová, J. Pražák, *Královny a kněžny české*, Praha 1996.

[VYHLÍDAL, Jan], *Kuchyně slezská. Národopisná črta z rakouského a pruského Slezska*, Český lid 8, 1899, s. 54–57.

[VYHLÍDAL, Jan], *Naše Slezsko. Napsal Jan Vyhliđal. Výtěžek věnován bude národním podnikům slezským. Zvláštní otisk „Vlasti“*. V Praze 1900. tiskem Cyrillo-metodějské knihtiskárny V. Kotrba. Nákladem spisovatelovým.

[VYHLÍDAL, Jan], *Ze slezské „pivnice“ (sklepu) a kuchyně. Národopisná črta z Rakouského a Pruského Slezska. Píše P. Jan Vyhliđal*, Český lid, 1895, s. 445–447, 497–502.

Waltraud FAISSNER, *Wie man die Linzer Dortten macht. Historische Rezepte zur „Linzer Torte“ aus der Kochbuchsammlung der Bibliothek des OÖ Landesmuseum*, Studien zur Kulturgeschichte in Oberösterreich, 13, Linz 2004.

Wertvolle Bücher. Autograothen, Illustrierte Werke. Graphik. 50. Verkaufsausstellung 2011, ed. B. Werner van Benthem, Heilsbronn 2011.

Wiener Schnitzel, Reg. N. 169, in: *Register der Traditionellen Lebensmittel des österreichischen Bundesministeriums für Landwirtschaft, Regionen und Tourismus*, dostupné z: https://www.bmlrt.gv.at/land/lebensmittel/trad-lebensmittel/speisen/wiener_schnitzel.html.

WIERLACHER, Alois – NEUMANN, Gerhard – JÜRGEN, Hans (edd.), *Kulturthema Essen. Ansichten und Problemfelder*, Berlin 1993.

WIERLACHER, Alois – WILD, Rainer, *Internationaler Arbeitskreis für Kulturforschung des Essens*, Mitteilungen, 2000, heft 5.

WINTER, Zikmund, *Kuchyně a stůl našich předků*, Praha 1892.

WINTER, Zikmund, *Šat, strava a lékař v XV. a XVI. věku*, Praha 1913.

WOLFRAM, Georg (ed.), *Die Metzger Chronik des Jaique Dex (Jacques D'Esch) über die Kaiser und Könige aus dem Luxemburger Hause*, Metz 1906.

ZÁBRODSKÁ, Kristina, *Životní styl první republiky na příkladu gastronomie v českém dobovém tisku*, Rigórní práce, FSV UK, Praha 2014.

[ZÍBRT, Čeněk], *Česká kuchyně za dob nedostatku před sto lety. Nynějším hospodyňkám na vybranou podává Dr. Čeněk Zíbrt. (Knihovna českých hospodyněk a dívek svazek 27.) V Praze 1917. zemědělské knihkupectví A. Neubert.*

ZÍBRT, Čeněk, *Polské Kuchmistrzowstwo překladem staročeského Kuchařství Pavla Severina z r. 1535*, Przewodnik Bibliograficzny, 1926, č. 6, s. 280–283.

ZÍBRT, Čeněk, *Staročeské umění kuchařské*, Praha 1927, 2012².

ZIMMERMANN, Margarete, *Kochkunst im spätmittelalterlichen Frankreich: „Le Ménagier de Paris“*, in: I. Bitsch, T. Ehlert, X. von Ertzdorff, R. Schulz (edd.), *Essen und Trinken in Mittelalter und Neuzeit*, Sigmaringen 1990.

ZUREK, Anne-Christine, *Die Rezeptsammlung Freywillig aussgesprungener Grnat-Appfel ... (3. Aufl. 1699) der Eleonora Maria Rosalia, Herzogin zu Troppau und Jägerndorf (1647–1703). Eine medizinisch-pharmakologische und medizinhistorische Analyse*, Inaugural-Dissertation, Würzburg 2018.

ELEKTRONICKÉ ZDROJE:

<http://archiv.narodni-divadlo.cz>

<http://archive.wikiwix.com>

<http://daten.digital-sammlungen.de>

<http://katalog.ahmp.cz>

<http://monumnet.npu.cz>

<http://www.hamelika.cz>

<http://www.handschriftencensus.de/8909>

<http://www.rozhlas.cz/toulky/>

<http://www.staff.uni-giessen.de>

<https://cs.wikipedia.org>

<https://fr.wikipedia.org/>

<https://www.bmlrt.gv.at>

<https://www.databaze-prekladu.cz>

<https://www.encyklopedieknihy.cz>

<https://www.geschichtewiki.wien.gv.at>

<https://www.historicfondy.cz>

<https://www.nzm.cz/>

<https://www.prirodovedci.cz>